

NOTAT

KompetenceCenter IT

Rådhuset
Flakhaven 2
Postboks 770
5000 Odense C

www.odense.dk

Tlf. 66131372
Fax
E-mail it.bmf@odense.dk

Høringsvar: Referencearkitektur for ESDH-området

Odense Kommune har deltaget i den offentlige høringskonference 16. september 2008 vedr. referencearkitektur for ESDH-området og vil her kommentere på høringsversionen (v. 2.9).

Generelle kommentarer

Overordnet set vurderer Odense Kommune, at både det foreliggende udkast og det bagvedliggende arbejde er af meget høj kvalitet. Der er stort behov for en referencearkitektur for ESDH-området, for at sikre fundamentet for, at det offentlige Danmark kan løfte de kommende års digitaliseringsudfordringer.

Vi mener helt overordnet at:

- Komponentiseringsvejen virker helt rigtig i sin essens.
- En ledestjerne for referencearkitekturen skal være, at ESDH skal gøre det lettere at være sagsbehandler (og borger). Det er her businesscasen ligger gemt, hvis arbejdet for de mange kan lattes bare lidt - også selv om det så gør det lidt mere vanskeligt at være arkivar.

Vi betragter dokumentet som en retningsangiver, en konceptuelt tænkning omkring ESDH og altså ikke som en entydig definition af hvad ESDH er.

ESDH som ét system?

Vi tager det som grundlæggende præmis at der er tale om flere ESDH systemer/komponenter, som har det som deres primære funktion at håndtere sag og arkivdannelse. Sådan er virkeligheden i den kommunale sektor.

Denne præmis er afgørende for vores læsning af dokumentet og for hvad der må være kerne omdrejningspunkter.

Der er dog flere steder i dokumentet hvor man som læser drages i tvivl om præmissen. Med andre ord er der behov for et konsistentstjek/en gennemskrivning af dokumentet med ovenstående for øje.

DATO
19. september 2008

REF.
ASB

JOURNAL NR.
2008/040848 007

Et par eksempler illustrerer forholdet:

- Side 15, 3. afsnit. ”ESDH skal effektivt kunne optræde som sags- og dokumentcontainer”

Her virker det som en reminiscens fra ”gamle dage” – altså at man taler om ét ESDH som indeholder alle dokumenter.

Forholdet er efter vores opfattelse beskrevet korrekt under komponenten sag/dokument, side 46-47.

Kerne omdrejningspunkter

Med ovenstående på plads er der en række komponenter/forhold som bliver yderst centrale i forståelsen af ESDH-referencerammen – og som skal underkastes et nærmere eftersyn:

Udstilling af data.

Givet at der er flere ESDH-systemer og fagsystemer med ESDH-lignende funktionalitet (altså flere steder hvor vi opbevarer dokumenter) – bliver det kritisk at vi kan sammenstille data/informationer. Dette stiller krav til 1) at ESDH ligesom fagsystemerne kan udstille sine data 2) at vi definerer en sammenstillingskomponent/et sammenstillingslag, der kan vise sammenhænge.

Se arkitekturprincip 7 fra Odense til inspiration for principoversigten:

Princip 7

Al myndighedsudøvelse dokumenteres på én af følgende måder:

- a) Der anvendes det ESDH-system, der tilbydes som generel løsning i OdenseKommune, Profile ESDH*
- b) I de tilfælde, hvor et fagsystem har tæt tilknyttet ESDH-lignende funktionalitet, kan dette anvendes, under forudsætning af, at systemet udstiller tilstrækkelig oversigtsinformation og metadata på en standardiseret måde, så et samlet overblik over kommunes aktiviteter med borgeren kan skabes.*

Begrundelse:

Iflg. den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi skal der i 2010 lanceres en løsning til at give borgere og virksomheder overblik over deres sager i offentlige sags- og dokumenthåndteringsystemer. Desuden skal man kunne tilgode, at også sagsbehandlerne kan få et tilsvarende overblik, hvor det er relevant.

Konsekvenser:

Princippet indebærer, at relevante informationer fra systemer med ESDH-lignende funktionalitet skal kunne gøres tilgængelige til brug for ovennævnte formål. Kriteriene for, hvad der er relevant at gøre tilgængeligt fastlægges i

Søgning

Funktionskomponenten ”søgning” skal defineres under hensyntagen til det forhold at virkeligheden er plural, dvs. består af flere ”ESDH-systemer” og fagsystemer med ESDH-lignende funktionalitet.

Søgning som interfacelement til de beskrevne komponenter er relevant – men man kunne/bør opfatte søgning som et mere generisk værktøj, der kan søge efter informationer i flere komponenter, og i andre datalag end lige de der ligger i ESDH. Eksempler herpå kunne være Google søgning, som både kan søge i databaser, fildrev mm. eller søgerobotter ”afleverer en forespørgsel” og får noget ”udstillet data” tilbage.

Arkivkomponent

Arkivkomponenten er i materialet (side 54) fremstillet som en kernekomponent. Men også denne kan der være brug for flere af, givet den opsplittede ESDH virkelighed. Derfor giver det (måske) mere mening at opfatte denne som en selvstændig komponent – uden for ESDH – på linie med søgekomponenten.

Sammenstillingslag

Givet den plurale virkelighed, er det som anført centralt at data bliver udstillet – også fra ESDH. Udstillede data skal så naturligvis kunne sammenstilles igen, for at danne overblik – og her kommer sammenstillingslaget ind i billedet. Det handler derfor om at kunne danne overblik – ikke bare for borgere og virksomheder, men også og måske især til sagsbehandleren. Og her vil et overblik over, hvad der ligger i ESDH, kun være en delmængde af det overblik, der er brug for.

I dokumentet berøres behovet for en portal, side 67. Her mangler en kobling fra Portalen til andre ESDH-lignende systemer og til fagsystemer DIREKTE – og ikke via ét ESDH-system, som figuren kunne antyde.

Operationalisering/trædesten

Dokumentet er som anført rigtig godt, og giver et godt billede af visionen for området. I **realiseringen** af visionen, finder vi det yderst vigtigt at der defineres en række helt konkrete *trædesten*. Dette for at sikre at betragtningerne i referencearkitekturen faktisk realiseres. Vi anbefaler parallelle forløb, hvor semantik/standarder og praktisk realisering af komponentificeringen går hånd i hånd, så man ikke går i den fælde at sidde og vente med realiseringen indtil alle standarder og semantiske definitioner er på plads.

Der kan være tale om projekter, *der går i dybden* på fagspecifikke integrationer mellem ESDH og fagsystem (fx boligstøtte, omsorgsområdet, kontanthjælp etc.), og der kan være tale om mere bredt orienterede indsatsområder

som berører mere generelle fordringer så som sammenstilling af data, brugerstyring, registeropslag etc.

Med det fortsat at ramme at skabe synlige resultater og skabe størst mulig forretningsmæssige effekter kunne konkret anbefales følgende fokusområder:

- Udvikling og afprøvning af en fælles offentligt standard for håndtering af organisatoriske data – udvikling af en organisations komponent, og relevante snitflader til denne.
- Cpr data – koblet med hændelser
- Udstilling af sags- og dokumentoverblik
- Udvikling og afprøvning af en fælles offentligt standard for håndtering af parter
- Brugerstyring – IAM

Fremdrift og ejerskab

I forlængelse af ovenstående, finder vi det afgørende af man nøje overvejer, hvorledes man sikrer fremdrift og ejerskab på *realisering* af referencearkitekturens centrale bestanddele. At overlade dette til markedskræfterne alene er ikke tilstrækkeligt. Hverken leverandørerne eller kunderne (som f.eks. enkeltkommuner) kan selv løfte opgaven finansielt eller risikomæssigt.

Derfor bør der etableres referencecases/projekter, i hvilken udvalgte indsatsområder realiseres med et nationalt/domænemæssigt forankret ejerskab og tilhørende finansiering.

Detailkommentarer til dokumentet:

Integrationsmønstre for eksterne services, side 68-69

Side 68: Ud fra den foreliggende beskrivelse vil integrationsmønsteret ”Forbindelse med beskedbaseret sikkerhed” typisk ikke være beskedbaseret, men derimod baseret på manuelt opslag, som bygger på situationsbestemt tillid (og behørig logning). En mere dækkende betegnelse for det beskrevne mønster kunne derfor være ”tillidsbaseret adgang” eller ”tilsagnsbaseret adgang”, hvis borgeren udsteder et mere håndgribeligt (dokumentérbart) tilsagn eller fuldmagt.

Side 68: *Eksterne systemer og tjenester kan have behov for at tilgå funktionalitet i ESDH-systemer. Dvs. systemer, som ikke direkte kan karakteriseres som ESDH-systemer eller klassiske fagsystemer i den offentlige sektor.*

Det er uklart, hvilke systemer de eksterne tjenester skal tilgå.

Side 69: *Der vil være forskel på de hændelser, som eksterne systemer skal kunne abonnere på uden autentifikation, og de hændelser som der skal kunne abonneres på af interne systemer.*

Hvis både de eksterne og interne systemer foretager autentifikation, kan begge typer systemer sagtens abonnere på de samme hændelser.

Integrationsmønstre for rapportering, side 69

Mht. behovet: Problemet er vel snarere, at ESDH-informationer traditionelt ikke har været formaliseret tilstrækkeligt til, at det har været muligt at uddrage de relevante kvantitative data – ud over generelle metadata er ESDH-informationer i høj grad blevet repræsenteret som uformaliseret ”prosa” uden krav til tilladte værdier for det enkelte dataelement og dermed uden mulighed for at uddrage og sammenstille de relevante informationer. De nyere xml-baserede dokumentformater åbner derimod mulighed for at krav til formaliseringsgraden.

Integrationsmønstre for hjemmesider og intranet, side 69

Enig i, at websyndikering er et hensigtsmæssigt integrationsmønster. Fordele er den løse kobling og dermed minimale vedligeholdelse. Der skal vælges standardiserede formater og løsninger, som sikrer, at modtageren kan læse tekstdokumenter og andet ikke-browserlæsbart indhold.

Integrationsmønstre for fagsystemer, side 70

Det bør beskrives nærmere, hvilke krav de nævnte fire integrationsmønstre stiller den underliggende sikkerhedsarkitektur. En problemstilling er, at autorisationer kan være dynamiske og situationsbestemte, så det ikke altid er regelbaseret, men derimod kommer an på den konkrete kontekst, om bruger X af fagsystem Y må se akt Z i ESDH-systemet. En anden problemstilling er at sikre, at overgangen ved integrationsmønstret Client side link integration håndteres sømløst og uden at slutbrugeren afkræves et password.

Infrastruktur standarder og fælleskomponenter – Teknologi, side 73

Mht. de fælleskomponenter og standarder, der ikke er udviklede endnu: Det er vigtigt ikke at lade fremdriften af ESDH-området forsinke af eventuelle forsinkelser i udvikling af fællesoffentlige infrastrukturkomponenter. Der er således brug for en høj grad af fleksibilitet og pragmatisme mht. krav om brug af fællesoffentlige komponenter.

Bilag 1, arkitekturprincipper

Udmærket at supplere de 5 hvidbogsprincipper med genbrug, brugbarhed og tilgængelighed. At ESDH-systemer skal følge relevante former for standardisering (OIO, KLE, ...) kunne også gøres til et generelt arkitekturprincip.

Venlig hilsen

Allan Schiellerup Bager
Funktionsleder, IT-arkitekt

Direkte tlf. 65511424
E-mail asb@odense.dk